

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 27 0 Rs 024609 17 Rev
Sarajevo, 13.05.2020. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija: Amire Sadović, kao predsjednice vijeća, Amre Hadžimustafić i Fatime Mrdović, kao članica vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice R.Š. iz G., zastupane po punomoćniku Suadu Kumrić, advokatu iz Tuzle, protiv tužene NLB Banka d.d. Tuzla, ulica ..., zastupane po zaposlenici tužene L.A., radi poništenja odluka i povrata na posao, vrijednost spora 10.100,00 KM, odlučujući o reviziji tužiteljice protiv presude Kantonalnog suda u Tuzli broj: 27 0 Rs 024609 15 Rsž od 23.11.2016. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 13.05.2020. godine, donio je

P R E S U D U

Revizija se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Općinskog suda u Gračanici broj: 27 0 Rs 024609 14 Rs od 24.12.2014. godine odbijen je tužbeni zahtjev za poništenje kao nezakonitih: Odluke o otkazu ugovora o radu zbog teže povrede radnih obaveza broj 01-14-12.1./13 od 25.03.2013. godine kojom je tužena tužiteljici izrekla mjeru prestanka radnog odnosa i odluke Komisije za odlučivanje po prigovorima broj 1-1/13 od 07.06.2013. godine kojom je odbijen prigovor tužiteljice i potvrđena odluka Uprave tužene kao i zahtjev da tužena tužiteljicu vrati na posao i rasporedi na poslove šefa Agencije Klokotnica, Filijala Gračanica, glavna filijala Tuzla, koje poslove je tužiteljica obavljala prije donošenja odluke po prestanku ugovora o radu ili na druge poslove u skladu sa njenom stručnom spremom uz naknadu troškova parničnog postupka (stav I izreke presude). Odlučeno je da svaka stranka snosi svoje troškove postupka (stav II izreke presude).

Drugostepenom presudom Kantonalnog suda u Tuzli broj: 27 0 Rs 024609 15 Rsž od 23.11.2016. godine žalba tužiteljice je odbijena kao neosnovana i prvostepena presuda potvrđena. Odbijen je zahtjev tužiteljice za naknadu troškova žalbenog postupka.

Protiv drugostepene presude reviziju je izjavila tužiteljica zbog povrede odredaba parničnog postupka i zbog pogrešne primjene materijalnog prava. Predlaže da sud reviziju usvoji, pobijanu presudu preinači i usvoji tužbeni zahtjev ili da je ukine i predmet vrati drugostepenom sudu na ponovno suđenje.

Tužena je podnijela odgovor na reviziju.

Revizija nije osnovana.

Ispitujući pobijanu presudu u skladu sa odredbom člana 241. Zakona o parničnom postupku¹ (u daljem tekstu ZPP), a koji se u ovom predmetu primjenjuje na osnovu odredbe člana 106. stav 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku², ovaj sud je odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Protivno tvrdnji u reviziji pobijana presuda nema takvih nedostataka zbog kojih se ne bi mogla ispitati.

U postupku nisu učinjene povrede odredaba parničnog postupka koje se odnose na stranačku sposobnost i zastupanje, na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, niti je učinjena povreda odredaba parničnog postupka iz člana 209. u vezi sa članom 191. stav 4. i 231. ZPP.

Drugostepeni sud je u obrazloženju svoje presude dao razlog o svim odlučnim činjenicama, koji su jasni i međusobno ne protivriječe, cijeneći sve žalbene navode od odlučnog značaja sa aspekta predmeta spora, pa tako i prigovor o pogrešnoj primjeni odredbe člana 8. ZPP.

Tužiteljica u reviziji ponavlja i u žalbi iznijeti prigovor da prvostepeni sud prilikom ocjene dokaza, posebno iskaza saslušanih svjedoka nije obrazložio svoju ocjenu tih dokaza, da za svoj zaključak nije imao valjane razloge, koji onemogućavaju da se provjeri slobodno uvjerenje suda. Iz obrazloženja prvostepene presude slijedi (strana 7. stav 3.), da nakon što su nabrojani svi provedeni dokazi, prvostepeni sud navodi: Iskaze saslušanih svjedoka sud je prihvatio kao istinite u dijelovima u kojima nisu međusobno kontradiktorni, kao i u dijelovima u kojima nisu suprotni provedenim materijalnim dokazima. Ovaj prigovor cijenio je drugostepeni sud osnovanim. To mišljenje dijeli i ovaj sud s obzirom da izvedene dokaze sud prosuđuje po slobodnom uvjerenju, ali je dužan stečeno uvjerenje opravdati uvjerljivim i logičnim razlozima da bi se moglo provjeriti ima li takvo uvjerenje pravnu i činjeničnu osnovu. Navedeni propust prvostepenog suda i po ocjeni ovog suda, a kako navodi drugostepeni sud, ne predstavlja povredu odredaba parničnog postupka iz člana 209. u vezi sa članom 8. ZPP, jer to nije bilo od uticaja na donošenje zakonite i pravilne presude. Povreda načela slobodne ocjene dokaza u predmetnom slučaju nije imala značenje povrede odredaba parničnog postupka i nije imala za posljedicu pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje. Ako sud u obrazloženju presude propusti dati analizu izvedenih dokaza, čime je inače onemogućena kontrola ocjene dokaza od strane višeg suda po žalbi stranaka, postoji mogućnost da drugostepeni sud posumnja u istinitost činjenica na kojima se zasniva prvostepena presuda, što upućuje na pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje. To nije razlog da drugostepeni sud ukine prvostepenu presudu zbog mogućnosti primjene odredba člana 217.-220. i čl. 229. ZPP, a što sve nije bilo nužno u slučaju predmeta u kome su relevantne činjenice utvrđene ocjenom svih provedenih dokaza, prvenstveno materijalnih dokaza. Analizirajući provedene dokaze revident drugostepenu presudu pobija zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnih stanja iz kojih razloga se revizija ne može izjaviti (član 240. stav 2. ZPP).

Nije ostvaren ni revizijski razlog pogrešne primjene materijalnog prava.

¹ Službene novine F BiH broj 53/03, 73/05 i 19/06

² Službene novine Federacije broj: 98/15

Predmet spora je zahtjev tužiteljice za poništenje odluke tužene o otkazu ugovora o radu od 25.03.2013. godine i odluke Komisije za odlučivanje o prigovoru od 07.06.2013. godine kao i zahtjev za njeno vraćanje na rad.

Nižestepeni sudovi, a kako slijedi iz obrazloženja pobijane presude, utvrđuju da je izvanredni otkaz ugovora o radu prema odredbi člana 88. Zakona o radu zakonit, jer je odluka o otkazu ugovora o radu donijeta u skladu sa odredbom člana 89. Zakona o radu, tj. u roku od 15 dana od dana saznanja za činjenicu zbog koje se daje otkaz.

Osnovno pitanje koje se ponavlja i u revizijskoj fazi postupka jeste da li je otkaz dat izvan zakonskog roka od 15 dana. Tužiteljica u reviziji istrajava u tvrdnjama iznesenim u toku postupka da je Uprava tužene, direktor tužene, za činjenice zbog kojih joj je dat otkaz morao znati i prije Revizorskog izvještaja urađenog 15.03.2013. godine, dvije i po godine nakon učinjenih povreda radne obaveze.

U postupku pred nižestepenim sudom je utvrđeno na osnovu Revizorskog izvještaja o pregledu u Filijali u Gračanici, da je u periodu od 2006. do 2010. godine u procesu odobravanja kredita fizičkim licima bilo značajnih nedostataka, da su odobreni krediti klijentima koji su bili kreditno nesposobni; da nije pribavljena potrebna dokumentacija ili nisu izvršene potrebne provjere, čime je stvorena vještačka kreditna sposobnost pojedinih tražilaca kredita; da postoje kreditni prijedlozi koji su formalni jer ne sadrže podatke o kreditnoj zaduženosti klijenata i žiranata ili kreditna analiza uopšte ne postoji; da nadzor nad radom komercijalista od strane rukovodilaca nije bio adekvatan; da je u filijali po partijama kredita iz uzorka izvršeno izlaganje kreditnom riziku iznad prihvatljive mjere što je uticalo na povećanje kreditnih gubitaka Banke. Utvrđeno je da je navedene nepravilnosti u radu počinila tužiteljica kao kreditni referent u Filijali Gračanica NLB Banke d.d. Tuzla, da je na opisani način postupala suprotno aktima Banke, a što sve predstavlja težu povredu ugovora o radu iz člana 79. Pravilnika o radu Banke i to: neizvršavanje i nesavjesno, neblagovremeno i nemarno izvršavanje radnih i drugih obaveza; nepoduzimanje radnji koje je zaposlenik u redovnom izvršavanju poslova dužan poduzimati, zbog čega je Uprava tužene donijela odluku o otkazu ugovora o radu na neodređeno vrijeme od 01.03.2011. godine, dana 25.03.2013. godine, bez otkaznog roka, sa danom 26.03.2013. godine. Odlukom NLB Banka d.d. Tuzla Komisije za odlučivanje po prigovorima odbijen je prigovor tužiteljice na odluku o otkazu ugovora o radu.

Nepravilnosti u radu tužiteljice, u Pravilniku o radu tužene određene kao teže povrede ugovora o radu, utvrđene su nakon Revizorskog izvještaja na osnovu pregleda 12 partija kredita fizičkih lica, urađenog 18.03.2013. godine, nakon čega je razmatrana odbrana tužiteljice i na sjednici 25.03.2013. godine donijeta odluka o otkazu ugovora o radu.

Na utvrđeno činjenično stanje nižestepeni sudovi su pravilno primijenili materijalno pravo, odredbu člana 89. Zakona o radu, kada su prekluzivni rok od 15 dana računali od vremena izrade Revizorskog izvještaja, kao i vremena saznanja za činjenice zbog kojih se daje otkaz. Do izrade Revizorskog izvještaja i utvrđenih nepravilnosti u radu tužiteljice direktor tužene nije imao saznanje za činjenice zbog kojih je tužiteljici dat otkaz.

Neosnovano tužiteljica prigovara smatrajući da je otkaz dat izvan roka od 15 dana propisanog odredbom člana 89. Zakona o radu. Tužena je tek na osnovu revizorskog izvještaja od 18.03.2013. godine dobila konkretne podatke o povredama obaveza iz radnog odnosa za koje se tereti tužiteljica, od kada je počeo teći rok za davanje izvanrednog otkaza ugovora o radu. Sva prethodna postupanja i saznanja za nepravilnosti u radu Filijale u Gračanici bez konkretizacije i razjašnjenja pojedinačnih radnji ne mogu se smatrati stvarnim saznanjem tužene za počinjene povrede tužiteljice.

Neprihvatljivo je tumačenje odredbe člana 80. Pravilnika o radu tužene iz juna 2012. godine koji propisuje: Odluku o mjeri koja se izriče zaposleniku za počinjene povrede ugovora donosi Uprava Banke na temelju izvještaja neposrednog rukovodioca i po potrebi pribavljene izjave zaposlenika koji je počinio povredu ugovora o radu. Uprava Banke može po potrebi formirati komisiju koja će utvrditi postojanje povrede ugovora o radu koja se zaposleniku stavlja na teret, za koje odredbe tužiteljica tvrdi da nisu primjenjive, jer da nisu bili ispunjeni uslovi iz stava 2. navedenog člana Pravilnika. Nižestepeni sudovi pravilno zaključuju da predmetni Revizorski izvještaj urađen od Službe interne revizije na temelju vanredne kontrole po usmenom nalogu Uprave Banke, a zbog indicija da postoje nepravilnosti u radu u Filijali u Gračanici i to u segmentu kreditiranja fizičkih lica, se može izjednačiti sa izvještajem Komisije koju po potrebi formira banka iz navedenih razloga, a kako propisuje člana 80. stav 2. Pravilnika o radu tužene.

Kako ne postoje razlozi zbog kojih je revizija izjavljena kao ni razlozi na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, revizija je kao neosnovana odbijena primjenom odredbe člana 248. ZPP.

Predsjednica vijeća
Amira Sadović, s.r.